

Leonardo da Vinci: "Marian ilmentys" (1472-75)

Keskiajan ja renessanssin vertailu	keskiaika (400–1500)	renessanssi (1300–1600)
Mistä ihminen oli kiinnostunut?	• kuoleman jälkeinen elämä: taivas ja helvetti konkreettisia paikkoja	• kiinnostus tähän päivään, maallisiin asioihin, ympäristöön, antiikkiin ja ihmiseen itseensä
Millainen oli aikakauden ihanneihminen?	• hurskas, nöyrä, askeettinen, vaatimaton, hyväsydäminen, kuuliainen (vrt. munkit ja nunnat)	• yleisnero, joka tietää ja osaa kaiken (uomo universale)
Yksilön merkitys?	• yksilöt yhteisönsä jäseniä: seurakunnat, kylät, luostarit, ammattikunnat, killat jne.	• yksilöllisyyden nousu, ihailtiin sankareita niin taiteissa, tieteissä kuin sodissakin
Tieteiden asema ja tehtävä?	• tehtävä: tukea uskontoa • skolastiikka: pyrittiin todistamaan Raamattu todeksi esim. antiikin tekstejä selittämällä • antiikin kriittisyys ja uteliaisuus hävisi, koska totuus oli jo olemassa; "kaikki tiedetään jo" • toisaalta yliopistolaitoksen synty loi pohjan tieteiden myöhemmälle kehitykselle	• eroon skolastiikasta: halu tutkia, ei vain todistaa oikeaksi loi pohjan tieteiden kehittymiselle (tähtitiede, kemia jne.) • kirjapainotaito olennainen tiedon levittämisessä
Muuta?	• kirkko hallitsi myös taiteita • luostareilla tärkeä asema kulttuurikeskuksina ja tiedonvälittäjinä	• synnyn taustalla kaupan kasvun myötä tapahtunut Pohjois-Italian kaupunkivaltioiden vaurastuminen, alkoi keskinäinen kilpailu, johon kirkko meni mukaan • renessanssi eri maissa eri aikaan ja eri aloilla erilainen • tavallisen kansan elämä jatkui entisen kaltaisena